

AANBEVELINGEN INZAKE DIGITALE KLOOF VOOR DE VLAAMSE REGERING

GESCHREVEN DOOR

Maart 2009

Voorwoord

Mijn dochter van 15, op een doordeweekse avond, in kleermakerszit in de zetel, een half oog op de zoveelste heruitzending van 'Friends'. Laptop op de schoot, vensters die open staan: haar Facebookpagina, Netlog en MSN - en uiteraard haar e-mail - , haar GSM ligt links van haar en voortdurend weerklinkt hanengekraai dat het volgende sms'je van één of andere vriendin aankondigt.

Begin november 2006, Limburghal in Genk, zo'n 170 kansarmen zitten verspreid in kleine groepjes te praten over wat informatie- en communicatietechnologie met hun leven doet. Aan mijn tafel doet een vrouw van rond de 40 snikkend haar verhaal. Over haar dochter van 13 die een computer en internetverbinding nodig heeft om mee te kunnen op school maar ze hebben het geld niet. De beschikbaarheid van de computers op school of die in de bibliotheek is niet echt een oplossing want hoe moet je dat combineren met de uren van de schoolbussen en drie kleinere broers en zussen. Daarbij komt dat de computers in de bib voortdurend in gebruik zijn.

Beiden zijn geboren na 1990: 'digital natives' heet dat modieus. Voor mijn dochter klopt dat helemaal, ze zal later geen of nauwelijks problemen ondervinden in een wereld die zal gedomineerd worden door nieuwe media, Web 2.0 (en 3.0,...)-toepassingen, razendsnelle communicatie- en informatiestromen, virtueel leven, ... Voor de dochter van de dame aan mijn tafel vrees ik echter het ergste: hoe zal haar leven eruit zien?

Ik heb de laatste twee, drie jaar vaak gepraat met beleidsverantwoordelijken, bedrijfsmensen, mensen uit de culturele sector en opleidingsverantwoordelijken over de rol van ICT in onze samenleving en het fenomeen van de digitale kloof. Telkens viel het mij op dat die 'digital immigrants' (geboren voor 1990) nauwelijks kunnen vatten welke impact ICT op onze samenleving zal hebben. Het verhaal van mijn dochter wordt met hoofdgeknik aangehoord: het klinkt bekend, men weet het wel maar men weigert om de gevolgen te zien.

Een boude uitspraak (maar ik vrees dat hij waar is): in de nabije toekomst zal het geen toegang hebben tot en niet kunnen omgaan met informatie- en communicatietechnologie de voornaamste reden van (maatschappelijke) uitsluiting vormen, belangrijker dan het al of niet hebben van werk, de hoogte van je inkomen of de kleur van je huid.

En, het moet gezegd, de overheid zet belangrijke stappen om iets aan de digitale kloof te doen: er wordt geïnvesteerd in openbare computerruimten, in initiatieven binnen de sociale economie om goedkope, kwaliteitsvolle pc's op de markt te brengen, zelfs hier en daar in het ondersteunen van laagdrempelige opleidingsinitiatieven. Maar te weinig, *veel* te weinig.

In deze tijden van economische crisis staan heel wat maatschappelijke aandachtspunten te dringen voor een plaatsje bovenaan de lijst van beleidsprioriteiten. Ik ga geen uitspraken doen over de rangorde in de top 3 of top 5 maar de strijd tegen de digitale kloof - van de eerste én tweede graad - moet bij die top staan. We lopen het risico om in onze samenleving grote (kansen)groepen definitief uit te sluiten van volwaardige maatschappelijke participatie. Het is de verdomde plicht van de politieke verantwoordelijken om dat risico tot 0 te herleiden.

De voorgestelde maatregelen in dit Memorandum vormen een samenhangend geheel van de op dit moment meest noodzakelijke maatregelen. Ze liggen in lijn met de Maatschappelijke Beleidsnota van de Commissie Digitaal Vlaanderen van het Vlaams Parlement. Ik wil met aandrang pleiten om deze voorstellen om te zetten in een concreet beleid bij de aanvang van de nieuwe legislatuur.

Stef Steyaert

Zaakvoerder Participant bvba

Voormalig projectleider 'Ouderen en ICT' en 'Aan de onderkant van de technologische samenleving. Armoede en technologie' van het Instituut Samenleving & Technologie (Vlaams Parlement)

Inleiding

We leven vandaag in een kennismaatschappij waar nieuwe media ons dagelijks leven beheersen. Wij worden voortdurend doorverwezen naar websites, e-mail en online dienstverlening. De Europese ministeriële verklaring van Riga 2006 benadrukt dat het gebruik van ICT de levenskwaliteit en sociale participatie van mensen sterk verhoogt. ICT is een belangrijk instrument voor groei en tewerkstelling.

Toch spreken we al lange tijd over een digitale kloof. Op welke vlakken deze digitale kloof zich manifesteert en wat er de oorzaken van zijn, is een complex gegeven. Zo is één aspect van de digitale kloof de materiële toegang tot ICT of de *digitale kloof van de eerste graad*. Dit is het beschikken over hardware, software en een internetaansluiting. Om die drempel te verlagen zijn er al initiatieven genomen door de verschillende overheden. Helaas zijn die projecten niet voldoende op elkaar afgestemd. Bovendien is een andere noodzaak, het sociaal internettarief, nog niet verwezenlijkt. Naast de materiële toegang is er ook een *digitale kloof van de tweede graad* die in het teken staat van het verwerven van digitale vaardigheden in functie van de eigen leefwereld. Die kloof is nauw verweven met de voortschrijdende digitalisering van de dagelijkse werkelijkheid. Deze competenties hangen nauw samen met de klassieke geletterdheid. Laaggeletterdheid treft immers nog steeds 15 tot 18 % van de Vlaamse bevolking. Aangepaste tools voor deze doelgroep zijn noodzakelijk.

De digitale kloof werd in een aantal studies in opdracht van de overheid al uitvoerig onderzocht. Belangrijk om weten is dat dit fenomeen vooral een verhaal is **van exclusie, van uitgesloten zijn**. Willen we een e-inclusief Europa, dan moeten we ervoor zorgen dat iedereen dezelfde kansen krijgt.

Al geruime tijd zijn een aantal organisaties in Vlaanderen actief in het bestrijden van de digitale kloof. Tot op heden is er echter nog geen coherent Vlaams digitalekloofbeleid waarbij alle aspecten van dit thema worden geïntegreerd. Digitale kloof is ook niet eenvoudigweg te plaatsen onder een afgebakend beleidsdomein. Het heeft te maken met verschillende aspecten zoals welzijn, onderwijs en vorming, cultuur, media, gelijke kansen, tewerkstelling, etc. Bovenal heeft het te maken met *uitsluiting* en treft het vooral sociaal kwetsbaren.

Samen met een aantal mensen die rechtstreeks te maken hebben met de gevolgen van de digitale kloof - zowel burgers als organisaties - werd in 2007 in de senaat een conferentie digitale kloof georganiseerd. Dit gebeurde in samenwerking met de interparlementaire werkgroep armoede onder inspiratie van Jacinta De Roeck en Olga Zrihen. Dit resulteerde in het Digiplan 2007-2011 dat zeven prioriteiten voor een digitalekloofaanpak vooropstelde. Twee jaar later blijkt dit plan nog steeds actueel te zijn. Wat betreft een aantal prioriteiten werden ondertussen al acties ondernomen, andere prioriteiten zijn daarentegen nog urgenter geworden.

Met dit memorandum willen wij een aantal beleidslijnen uitzetten voor een nieuwe Vlaamse regering. Wij vragen aandacht voor de prioriteiten zoals ze geformuleerd worden in het Digiplan. Belangrijk hierbij is een geïntegreerde aanpak waarbij een coherent digitalekloofbeleid wordt onderschreven door de verschillende beleidsmakers.

Dit memorandum heeft tot doel om het beleid enkele aanbevelingen te doen rond de problematiek van de digitale kloof. Om de kloof te overbruggen stelt het Vlaams Steunpunt Nieuwe Geletterdheid **drie specifieke acties voor die van cruciaal belang zijn voor de eindgebruiker, voor de openbare computerruimtes en voor organisaties.**

Met deze driedelige invalshoek sluiten we ons aan bij de Maatschappelijke Beleidsnota van de Commissie Digitaal Vlaanderen:

‘Indien we het gebruik van ICT willen stimuleren bij achterstandsgroepen en drop-out willen afremmen, zullen we op meerdere aspecten tegelijk moeten inwerken: de persoonlijke motivatie, de vaardigheden om met deze nieuwe technologie om te gaan (via opleiding liefst zo vroeg mogelijk), de sociale omgeving (technische steun bij het aanleren en motivationele steun om computervrees te overwinnen), de financiële aspecten bij aankoop.’

Actie 1/ Sociaal Internettarief

Op vlak van materiële toegang tot de digitale media is er de voorbije jaren een belangrijke vooruitgang geboekt. Er zijn verschillende projecten die op goedkope wijze hardware en software voorzien voor kansarmen en voor organisaties die met kansengroepen werken. Deze acties zijn nuttig, alhoewel we betreuren dat ze meestal niet op elkaar afgestemd zijn. Ook het uitbouwen van open source software is een interessante invalshoek om dit euvel te verhelpen.

Hiernaast zijn er echter andere barrières die de materiële toegang tot ICT bemoeilijken voor kansengroepen. Een dure internetverbinding is hierbij een groot struikelblok. Een sociaal internettarief, een internetaansluiting tegen een verlaagd tarief voor mensen onder een bepaalde inkomensgrens, is daarom noodzakelijk. Een internetaansluiting is voor mensen uit kansarmoede nodig om stigmatisering te vermijden en zelfredzaamheid te bevorderen. Evidente redenen als een korte tijdsduur, mobiliteitsproblemen en oefenmogelijkheden beperken openbare ruimtes. Een internetaansluiting mag het basisinkomen van kansarmen echter niet hypothekeren.

Zonder internetaansluiting is een computer en bijhorende software geen volwaardig instrument om de sociale positie te verbeteren. Tenslotte is het belangrijk om te weten dat steeds meer mensen van thuis uit toegang hebben tot ICT - de digitale kloof van de eerste graad wordt met andere woorden kleiner. Onze samenleving is echter zo doordrongen van ICT dat degenen die uit de boot vallen grote moeilijkheden ondervinden in het dagelijks leven. Dit betreft zowel vrije tijd, mobiliteit, de zoektocht naar werk als de opvoeding van kinderen. De digitale kloof van de eerste graad wordt met andere woorden *dieper*.

Wij vragen aan de Vlaamse regering:

- Om een internetconnectie als een basisrecht te garanderen
- Om niet te wachten op de Europese Commissie om initiatief te nemen op dit vlak
- Om een systeem uit te werken waarbij mensen met vervangingsinkomens, gepensioneerden en houders van het OMNIO-statuut tegen verlaagd tarief kunnen surfen
- Om het sociaal internettarief naar analogie met het sociaal elektriciteitstarief het laagste op de markt te houden
- Om te zorgen dat iedereen, van thuis uit, toegang heeft tot internet om zo noodzakelijke informatie binnen bereik te hebben
- Om een centrale instantie toezicht te geven over de toekenning van het sociaal tarief

Wij vragen met aandrang om de discussie te blijven voeren op Europees vlak, om tot een sectoriële bijdrage van de telecomindustrie te komen via de Richtlijn over de Universele Dienstverlening.

Thuis een eigen computer hebben met internetverbinding is noodzakelijk, maar niet voldoende om de digitale kloof te overbruggen. De kansengroepen hebben hulp nodig om digitale vaardigheden te verwerven.

De studie van FTU Namen in opdracht van de POD Maatschappelijke Integratie benadrukt dat er naast een digitale kloof van de eerste graad - de materiële toegang - een nieuw complex fenomeen opduikt: de digitale kloof van de tweede graad. De digitale kloof onderscheidt en verbindt de variatie aan digitale vaardigheden die men bezit. Er zijn binnen dit kader drie vaardigheidsniveaus. Ten eerste is er *instrumentele* kennis over bugs, virussen en dagelijkse technische storingen. Verder heeft men *structurele of informatievaardigheden* nodig. Dit zijn de methodes om online informatie op te sporen: zoeken, selecteren, begrijpen, evalueren en verwerken. Zo moet men de structuur van een website begrijpen of persuasieve bronnen herkennen. Uiteindelijk is het ook nodig *strategische* vaardigheden te verwerven met het oog op het gebruiken van de informatie binnen het eigen levenskader.¹

Hoe is het gesteld met de opleiding rond deze ICT-vaardigheden?

Er worden heel wat opleidingen georganiseerd zowel binnen als buiten het regulier onderwijs. Er zijn de leergebiedoverschrijdende ICT-eindtermen voor het basisonderwijs. Bovendien is een ruim aanbod ICT-opleidingen vanuit het volwassenenonderwijs. In het plan geletterdheid wordt in samenwerking met de basiseducatie ook sterk gewerkt aan de laagdrempeligheid van de opleidingen.

Toch zien we dat voor heel wat mensen de drempel naar opleiding te hoog is. Redenen hiervoor zijn vroegere negatieve leerervaringen, de onbekende omgeving, de grote groep waarin men zich moet handhaven, de examendruk,... Men heeft te weinig zelfvertrouwen om te kunnen geloven dat deze opleidingen ook voor hem of haar geschikt zijn. Daarnaast sluiten de opleidingen vaak niet aan bij de specifieke leervragen van mensen.

Daarom is er nood aan een laagdrempelige en vrijblijvende manier om kennis te maken met ICT en de overstap naar verdere opleiding mogelijk te maken. Er is hierbij nood aan een methodiek die inspeelt op de individuele behoeften. Een onontbeerlijk onderdeel van die methodiek is professionele *begeleiding* voor het verwerven van digitale vaardigheden in functie van de eigen behoeften en leefwereld van de persoon in kwestie.

Als antwoord op bovenstaand uitgangspunt werden een aantal jaren geleden de eerste openbare computerruimtes (OCR) opgericht. Op deze plaatsen kunnen mensen gebruik maken van de aanwezige infrastructuur (computers en internet) maar kunnen zij ook een beroep doen op een al dan niet formeel vormingsaanbod. De grote kracht van de openbare computerruimten is enerzijds de laagdrempeligheid. Het zijn kleinschalige initiatieven die ingebed zijn in de vertrouwde omgeving van de doelgroep(en). Een andere cruciale meerwaarde voor een OCR is begeleiding. De begeleiders detecteren de leervragen van de bezoekers door informele contacten en integreren die in een individueel leertraject. Het standaardmodel 'Digidak' is een voorbeeld dat beide noden op een complementaire manier realiseert.

---

¹ Gérard Valenduc & Périne Brotcorne, *Ontwikkeling van digitale vaardigheden en verkleining van ongelijkheden*. Namen, 2008.

Uit ervaring weten we dat dit totaalconcept aansluit bij de noden van de kwetsbaardere doelgroepen die tot nu toe uitgesloten zijn van de digitale wereld. Het gaat hier vooral om senioren, kortgeschoolden, lage inkomensgroepen en immigranten.

Voorgaand model is een ideale standaard waarbij zowel infrastructuur, omgeving als begeleiding aansluit bij de leefwereld van de doelgroepen. Het landschap van de openbare computerruimten is de laatste twee jaar echter sterk uitgebreid en hierdoor ook divers. Dit heeft als gevolg dat er geen standaard en geen kwaliteitsgarantie is. Heel wat kleine OCR's hebben te weinig middelen om op een professionele manier begeleiding te voorzien. Bovendien is er nood aan ondersteuning en vorming van de begeleiders.

Wij vragen aan de Vlaamse regering:

- Om kwaliteitscriteria vast te leggen en te werken met een label voor openbare computerruimten naar voorbeeld van het Waalse gewest, ministerie van binnenlandse aangelegenheden.
- Om de professionalisering van de openbare computerruimten door een coördinerende ondersteuning te organiseren vanuit grotere bestaande initiatieven
- Om vorming en ondersteuning te voorzien op maat voor begeleiders van computerruimten
- Om middelen voor de inzet van kwaliteitsvolle begeleiders in de openbare computerruimten te voorzien (cfr. het Waalse gewest)

Actie 3/ Sensibiliseren en ondersteunen van organisaties voor het aanwenden van ICT binnen hun specifieke werking

Voor heel wat mensen is het gebruik van ICT zo ver van hun leefwereld verwijderd dat zij uit zichzelf niet het initiatief nemen ermee kennis te maken. Zij kunnen geen concrete toepassingen bedenken waarbij ICT het leven voor hen aangenamer maakt. ICT introduceren in hun leefwereld moet dan ook vooral sensibiliserend zijn. Het verkleinen van de digitale kloof mag immers *niet* beperkt worden tot een activeringsbeleid. De achterstand speelt ook op vlak van persoonlijke ontwikkeling, ontspanning, sociale contacten, cultuur en educatie.

Door ICT te integreren in concrete activiteiten die aansluiten op hun eigen interesses, leren kansgroepen op een heel laagdrempelige manier de digitale mogelijkheden kennen. Die acties moeten voornamelijk komen vanuit de organisaties of de gemeenschap waar zij deel van uitmaken. Het aanbod wordt immers gemakkelijker aanvaard van een vertrouwenspersoon.

Er zijn ondertussen een aantal organisaties die met sociaal kwetsbare doelgroepen werken en nieuwe media in hun werking kunnen en willen opnemen. Toch hebben heel wat van deze organisaties niet de draagkracht en knowhow in huis om hier een kwaliteitsvolle werking rond uit te bouwen. Zij hebben vaak geen weet van de mogelijkheden die er zijn om in infrastructuur te voorzien of zij kunnen door gebrek aan middelen geen beroep doen op organisaties die hen hierin kunnen ondersteunen. Naast het sensibiliseren en inspireren van deze organisaties om verder te gaan met de integratie van ICT in hun basiswerking is het ook nodig dat de organisaties een beroep kunnen doen op de juiste ondersteuning om dit ook effectief te realiseren.

De Digitale Week in Vlaanderen is een belangrijk initiatief in deze optiek, waarbij zowel organisaties als burgers gestimuleerd worden om aan de slag te gaan met ICT. Deze evenementenweek in het teken van multimedia nodigt kansgroepen uit om te proeven van de mogelijkheden van ICT, al dan niet binnen het kader van een regulier aanbod.

Wij vragen aan de Vlaamse regering:

- Om organisaties nog meer te stimuleren nieuwe media in hun werking op te nemen. De aanpak hier moet zeker niet zijn “mensen ICT aanleren” maar “ICT gebruiken als middel bij het organiseren van eigen activiteiten en in functie van de persoonlijke ontwikkeling”
- Om organisaties te ondersteunen bij het uitwerken van initiatieven door hen in contact te brengen met andere organisaties die de nodige knowhow op dit vlak bezitten.
- Om een algemeen ICT-ondersteuningsaanbod te formuleren naar organisaties, vooral op technisch vlak, maar ook op organisatorisch vlak
- Om ICT-adviescheques te verdelen waardoor organisaties een beroep kunnen doen op de bovengenoemde ondersteuning.

Op weg naar een coherent digitale kloofbeleid?

Op alle beleidsniveaus wordt er aandacht besteed aan de digitale kloof. Zowel op Europees als lokaal niveau worden de knelpunten en de nodige acties gedefinieerd. De aanpak blijft echter versnipperd door de vele raakvlakken met verschillende beleidsdomeinen.

Op het federale niveau is vooral de POD maatschappelijke integratie actief rond het thema. De oproepen OCR van de laatste twee jaar hebben ervoor gezorgd dat er heel wat initiatieven werden genomen om openbare computerruimten in te richten. Binnen de oproepen is er evenwel geen ruimte om begeleiding te voorzien. In het Waalse gewest werden in het verleden oproepen geplaatst waarbij gemeenten en OCMW's middelen ter beschikking kregen om professionele begeleiders in te zetten. Ook werden via het Waalse gewest middelen vrijgemaakt om het werkveld van de openbare computerruimten te professionaliseren en te ondersteunen.

Op lokaal niveau zijn gemeenten wel bereid digitale kloofinitiatieven te ondersteunen, maar de financiële impact van dergelijke projecten is hoog en voor kleinere gemeenten vaak zwaar om te dragen. De provincie Antwerpen wil gemeenten toch stimuleren om acties te ondernemen en heeft als voortrekker in Vlaanderen besloten gemeenten financieel te ondersteunen bij de oprichting van openbare computerruimten.

De beleidsnota van de commissie Digitaal Vlaanderen wijst erop dat de overheid bijzondere maatregelen moet nemen om de digitale kloof weg te werken: 'Voor de mensen in armoede en andere kansengroepen is er inderdaad een set van complementaire inspanningen nodig die inwerken op sociale, materiële, financiële en kennisgerelateerde drempels'. Door het verdiepen en verbreden van de digitale kloof is er immers voor deze groepen op alle levensdomeinen een groter uitsluitingsrisico.

De nota stelt dan ook **dat Vlaanderen een digitale agenda nodig heeft** om de digitale kloof in al haar verschillende dimensies te dichten.

Wij vragen aan de Vlaamse regering:

- Om een duidelijke afbakening van de bevoegdheden onder de verschillende beleidsdomeinen wat betreft de financiering van ICT-initiatieven
- Om een overlegorgaan te integreren binnen de monitoring van het nationaal actieplan ter bestrijding van de Digitale Kloof voor een betere afstemming van de acties van de verschillende beleidsdomeinen
- Om lokale partners te betrekken bij het uitschrijven van een digitale kloofbeleid
- Om lokale overheden te stimuleren een e-inclusieplan op te stellen

Initiatiefnemers

Vlaams Steunpunt Nieuwe Geletterdheid (VSNG)

Het Vlaams Steunpunt Nieuwe Geletterdheid (VSNG) is een actie van LINC vzw.

Het steunpunt heeft als doel:

- de Vlaamse ICT-initiatieven in kaart brengen
- een platform bieden van waaruit gezamenlijke acties en initiatieven ontstaan
- een aanspreekpunt vormen voor de overheid

Het VSNG is een netwerk van organisaties, dat zich inzet om de digitale kloof te overbruggen en tot e-inclusie te komen. Het VSNG staat principieel open voor ieder initiatief dat zich in zijn visie/missie herkent. Het VSNG vertrekt van de basisgedachte dat universele toegang noodzakelijk is om de digitale kloof te overbruggen. Door kennisuitwisseling tussen de aangesloten leden wil het steunpunt uitgroeien tot een kenniscentrum op het vlak van de e-inclusie waarvoor een optimale inzet van de beschikbare middelen vooropstaat. Het VSNG wil deze know-how vervolgens ook ter beschikking stellen van de overheid om gezamenlijk een beleid uit te stippelen.

www.vsnq.be

Contact: Laure Van Hoecke, 016 31 66 04, laure.van.hoecke@linc-vzw.be

Digidak

Digidak is een project dat in 2003 startte in Turnhout. Dit project heeft tot doel groepen die nog niet beschikken over ICT-basisvaardigheden hiermee vertrouwd te maken. Door het creëren van innovatieve, laagdrempelige leeromgevingen ICT binnen de werking van organisaties, verenigingen en buurten wordt de drempel voor deze groepen tot kennismaking met de nieuwe media weg genomen. Samen met de 3 organisaties SPK, BLM en IGO én de steun van Cera wordt dit project als good practice ondertussen in Vlaanderen verspreid.

www.digidak.be

info@digidak.be

SPK vzw (Strategische Projectenorganisatie Kempen) is sinds 1988 een private en neutrale streekontwikkelingsorganisatie, met roots in het arrondissement Turnhout. Onze sterke troef is het samenbrengen van professionele praktijkmensen om het regionaal beleid in al zijn facetten gezamenlijk mee vorm te geven. SPK werkt rond de 3 strategische assen Kenniseconomie, Welzijn en Belevingseconomie. Binnen elk van deze strategische richtingen worden projecten ontwikkeld en georganiseerd in samenwerking met andere (lokale) actoren.

www.spk.be

Contact: Ilse Van Gorp: 014/71.11.08, ilse.vangorp@spk.be

BLM vzw (Begeleidingsdienst Limburgse Mijngedied) werkt aan de maatschappelijke integratie van kansengroepen in de arbeidsmarkt. Door middel van werkervaringsprojecten worden medewerkers voorbereid op doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt. BLM is sinds 1989 actief. In de eerste jaren werd vooral een bijdrage geleverd aan de sociale reconversie van de

Limburgse mijnstreek: vanaf 1997 wordt het accent verplaatst naar de algemene maatschappelijke integratie van kansengroepen in en via de arbeidsmarkt. BLM doet dit door middel van twee werkvormen: creatie van jobs en begeleidingsprojecten. Vanuit deze optiek is BLM gestart met het project Digidak, dat door vzw SPK in Turnhout is opgestart. Momenteel zijn er 6 Digidak locaties : Deelnemende gemeenten en Ocmw zijn : Houthalen-Helchteren, Genk, Zutendaal en Leopoldsburg.

www.blmgenk.be

Contact: Vicky Verscheijden: 0484/68.33.01, vicky.verscheijden@blmgenk.be

IGO Leuven (Intergemeentelijk Opbouwwerk arrondissement Leuven) heeft sinds haar ontstaan in 1975 tot doel om samen met de inwoners en de lokale besturen van het arrondissement Leuven te werken aan een goede woon-, werk en leefomgeving, waar ook de nodige voorzieningen beschikbaar zijn op het vlak van educatie, recreatie en zorg voor alle inwoners. Aan de basis hiervan ligt het inzicht dat streekontwikkeling meer is dan uitsluitend economische ontwikkeling. In 2004 werd de oorspronkelijke vzw door 29 gemeenten, 29 OCMW en de provincie Vlaams-Brabant omgevormd tot een dienstverlenende intergemeentelijke vereniging.

www.igo.be

Contact: Jan Brocatus: 0496/25.85.30, jan.brocatus@igo-leuven.be